

Ινστιτούτο Φιλοσοφικών Ερευνών

www.philosophical-research.org

Απόστολος Πιερρής

ΣΕΜΙΝΑΡΙΑ

ΙΣΤΟΡΙΚΟΦΙΛΟΣΟΦΙΚΟΥ ΛΟΓΟΥ

Περίοδος 2023-4

I. Συναντήσεις Πατρών

9^η και 10^η

22 και 29 Φεβρουαρίου 2024

II. Συναντήσεις Σπάρτης

4^η Τριπλή

23 – 27 Φεβρουαρίου 2024

I.

Συναντήσεις Πατρών

A/ Ένατη Εκδήλωση

Πέμπτη 22 Φεβρουαρίου, 8.30 μ.μ., στο Μέγαρο Λόγου και Τέχνης, Αίθουσα Διαλέξεων, 2^{ος} όροφος, Πλατεία Γεωργίου Α'.

Την Πέμπτη που μας πέρασε αφιερωθήκαμε στην θεώρηση του ανθρώπινου Προβλήματος όπως φανερώνεται στην τέχνη του αρχέγονου ανθρώπου κατά την Παλαιολιθική Εποχή. Το έργο τέχνης αποτελεί προβολή του τεχνίτη, την αποκαλυπτική εικόνα του στο κάτοπτρο του Φαίνεσθαι. Ήδη στον παλαιολιθικό άνθρωπο βρήκαμε το αίνιγμα της ύπαρξης και όλες τις δυνατές λύσεις του που θα αναπτυχθούν στην συνέχεια της ανθρώπινης πορείας στον χρόνο. Η ιστορία προδιαγράφεται στις αρχές της. Η εξέλιξη δεν είναι παρά ανέλιξη.

Το αποκαλυπτικό της παρουσίας ακύρωσε την δέσμευση του χρόνου κατά την αδυσώπητη διάρκειά του. Η ώρα πέρασε και δεν μπήκαμε στην εξέταση του κυρίως θέματός μας, το οποίο κατά συνέπεια θα συνεξετάσουμε με την

προγραμματισμένη θεματική της συνάντησής μας αυτήν την Πέμπτη. Θα μελετήσουμε το ανθρώπινο πρόβλημα κατά την οντολογική και θεολογική του διάσταση σε αλληλεξάρτηση.

Θα μιλήσω λοιπόν, συνδέοντας τους δύο προγραμματικούς τίτλους, για το Αίνιγμα της Ύπαρξης υπό τις ακόλουθες απόψεις:

Η Ανθρώπινη Κατάσταση και το Ανθρώπινο Πρόβλημα

II: Είναι, Ετερότητα και η Ουσία του Όντος

Οντολογική Προσέγγιση

III: Θεός και Κόσμος, Απόλυτο και Αποκάλυψη,

Κρυφιότητα και Φανέρωση

Θεολογική και Κοσμολογική Προσέγγιση

B/ Δέκατη Εκδήλωση

Πέμπτη 29 Φεβρουαρίου, 8.30 μ.μ., στο Μέγαρο Λόγου και Τέχνης, Αίθουσα Διαλέξεων, 2^{ος} όροφος, Πλατεία Γεωργίου Α'.

Και θα κλείσουμε την προετοιμασία για την τελική λύση του Ανθρώπινου Προβλήματος με την έρευνα της τέταρτης διάστασής του, που επικεντρώνεται στο θεμελιώδες ζήτημα της φύσης και της αρχής της ύπαρξης.

Απλά λοιπόν ο θεματικός τίτλος είναι:

Η Ανθρώπινη Κατάσταση και το Ανθρώπινο Πρόβλημα

IV: Μονισμός και Δυισμός

Μεταφυσική Προσέγγιση

II.

Συναντήσεις Σπάρτης

4^η

23 – 27 Φεβρουαρίου

Θα έχουμε ως συνήθως το δοκιμασμένο τριλογικό μοντέλο συναρτημένων σεμιναρίων, όπως το έχω εξηγήσει για φέτος. Το Σάββατο θα μιλήσουμε συμποτικά και προληπτικά για το δίσεκτο έτος.

1/ Παρασκευή 2 Φεβρουαρίου, 8.30 μ.μ., στο
Παλαιό Δημαρχείο

Το Αχαιικό (Μυκηναϊκό) σύστημα είχε ρηχές καταβολές και περιορισμένη επίδραση στην Λακεδαιμόνα. (Για παράδειγμα ο Αγαμέμνων ελέγχει την περιοχή του Μεσσηνιακού κόλπου. – Τα αρχαιολογικά δεδομένα συνομαρτούν). Πρόκειται πρακτικά για την μοναχική παρουσία του εκ των Πελοπιδών Μενέλαου. Θα εξηγήσω το Τί και το Γιατί.

Αλλά από την Σπάρτη ξεκίνησε η αποδόμηση του όλου Μυκηναϊκού φαινομένου (Τρωικός Πόλεμος). Προς το τέλος της 2^{ης} χιλιετίας π. Χ., κατά τον 12^ο αιώνα, το Μυκηναϊκό σύστημα καταρρέει με την ταυτόχρονη

κατάρρευση του συνολικού Συστήματος Ισχύος και Πολιτισμού του Κεντρικού Πεδίου της Ιστορίας (Χετιτική αυτοκρατορία, Μεσανατολική Αρχή, Φαραωνική Αίγυπτος). Εξηγητέο και εδώ το Τί και το Γιατί.

Και συμβαίνει στον εστιακό τόπο της ιστορίας η Κάθοδος των Δωριέων. Αρχίζει να στήνεται ο απόλυτος Άξονας της Ιστορίας με τους Δωριείς της Λακεδαιμόνος στην Σπάρτη. Οι αγέρωχες και ανυπόταχτες ορδές των παλληκαριών του Απόλλωνα κουβαλούσαν το πνεύμα του Νεασμού σαν συστατικό βίωμα της ύπαρξής τους.

Θα παρακολουθήσουμε αυτήν την φορά τα πρώτα βήματα της ανάπτυξης του βιώματος αυτού στον τόπο του πεπρωμένου του – ουσιαστικά διαφορετικής από τις εξελίξεις στις άλλες περιοχές Δωρικής παρουσίας στην Πελοπόννησο, - προς τις μορφές που το εκφράζουν σε όλα τα πεδία της ανθρώπινης ύπαρξης, στον βιοτικό και υψηλό πολιτισμό του Σπαρτιατικού, αυθεντικά Δωρικού, Τρόπου.

Ο τίτλος της ομιλίας μου στο πρόγραμμα δείχνει τον στόχο της:

***Η Δωρική Πνοή – Κουρητικές Αγέλες του Απόλλωνα
(Μοναχική Πορεία της Σπάρτης
στους τρεις Χειμερινούς Αιώνες, ~ 1104 – 823 π. Χ.)***

**2/ Κυριακή 25 Φεβρουαρίου, 8.30 μ.μ., στο
Παλαιό Δημαρχείο**

Μελετούμε το πρόβλημα του ανθρώπου: ο τρόμος του χρόνου, η φρίκη της ματαιότητας, το νόημα της ύπαρξης. Η ιστορία είναι η διαδικασία επίλυσης αυτού του μεγαπροβλήματος που προκαλεί την ανθρώπινη ταραχή. Αναλύσαμε τις δύο πρώτες προσεγγίσεις λύσης του αινίγματος, την αρχή της χθόνιας γονιμότητας (περιοδικότητα, Μεγάλη Μητέρα, κύκλος γέννησης και θανάτου, γεωργία, Μεγάλα Μυστήρια, Νεολιθική Επανάσταση, χωριό) και την αρχή της βίας της δύναμης (σταθερή τάξη, Κύριος των Δυνάμεων, τεκτονική δημιουργικότητα, βιοτεχνία και εμπόριο, λατρεία υψηλών τόπων, Μεταλλική Επανάσταση, αυτοκρατορία).

Θα αναλύσουμε τώρα πάλι την τελική λύση στο Αίνιγμα της ύπαρξης κατά τις κοσμοϊστορικές του διαστάσεις. Σε αυτό συνίσταται η Δωρική ουσία της τρίτης και τελεσφόρου Επανάστασης, αυτής του πολιτισμικού Ελληνισμού (αιωνιότητα, Κούρος του «τέλους», έρως του κάλλους, υψηλός πολιτισμός τέχνης και ποίησης, εορταστική παιδιά του βίου, ανακτορεία του Ανθού, Ελληνική πόλη). Θα δούμε τι σημαίνουν αυτά για τον ησυχασμό του ανθρώπου.

Ο θεματικός τίτλος έχει ορισθεί στο πρόγραμμα:

Η Λύση:

το «Τέλος» του Όντος, Άνθος της Αιωνιότητας

4/ Δευτέρα, 26 Φεβρουαρίου, 8.30 μ.μ. στο Παλαιό Δημαρχείο

Όπως έγραψα την προηγούμενη φορά:

«Στο φετινό συμπληρωματικό πρόγραμμα εστιάζουμε την ερευνητική προσοχή μας στις δύο χαρακτηριστικότερες φανερώσεις του Δωρικού πνεύματος στην Σπαρτιατική του αυθεντικότητα, στην γλυπτική και στο μέλος (ποίηση – μουσική – χορός). Η πλαστική και η λυρική μορφή απο-καλύπτουν πλήρως και χωρίς υπόλοιπο κρυφιότητας το απόλυτο Είναι της θεότητας κατά την ουσία του πολιτισμικού Ελληνισμού. Η Μορφή του Φαίνεσθαι αποτελεί το Κάλλος του Είναι».

Μίλησα ήδη για τις Απαρχές, τις Προαρχές και την Αρχή της ιδιότυπης ιστορίας της Αποκάλυψης του Είναι στο Κάλλος από την Σπαρτιατική Μορφοποίηση στην Κλασσική Μορφή. Άφησα την προηγούμενη φορά έξω από την ανάλυση της Αρχής της διαδικασίας τον Ομηρικό Ύμνο στον Απόλλωνα. Θα αρχίσω αυτήν την Δευτέρα από αυτόν. Και θα συνεχίσω ταιριαστά με την μελέτη της Οικείωσης, της αφομοίωσης δηλαδή από το νέο πνεύμα του Δωρικού «τέλους» του επικού και διηγηματικού τρόπου, του συνειλημμένου στον χρόνο.

Ενδεικτικός είναι ο προγραμματικός θεματικός τίτλος της ομιλίας μου:

Η Λυρική Μεταμόρφωση του Επικού

και η Πλαστική Στάση στον Χρόνο:

Στησίχορος και οι Αρχαϊκές Ανάγλυφες Μετόπες

Οι αναπτύξεις μου τις Δευτέρες συνοδεύονται πάντα από την προβολή και την ανάλυση των σχετικών εικαστικών έργων τέχνης.
